

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

§. 2. De aspectu, cantilenis, & ornatu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

50 TRACTATUS DE PECCATIS.

¶. 1. Si inter eos exerceantur, ut necessarii ad naturam excitandam debiti reddendi gratiâ, ac prolis generandæ, nullum peccatum continent.

¶. 2. Si tactus illi fiant sine ordine ad copulam, sed in illis sistatur, tunc vel fiunt cum periculo pollutionis in utroque, vel in altero conjuge, & sic constat esse mortalia. Idem iudica de delectationibus viduæ de copula præterita, virginis sponsæ de futura.

Contactus autem conjugum solius voluptatis causâ exerciti absente morali periculo, non videntur esse, nisi venialia; quia in non conjugatis sunt mortifera, eò quod concubitus, ad quem naturâ suâ ordinant, in his est peccatum mortale; contrà ergo sicut concubitus conjugum solius voluptatis causâ non est peccatum mortale, ita neque impudici hujusmodi contactus.

Quod attinet ad sponsos, his non magis sunt liciti amplexus, tactus impudici, quam quibuscumque liberis.

§ 2. De aspectu, cantilenis, & ornatu.

¶. A Spicere personam alterius sexûs in parte honesta, delectando de ejus pulchritudine, non est peccatum, aliquando nec veniale. Poteſt tamen esse ratione periculi, maximè si sit diuturnus, V. G. circa fœminam pulchram; nam aspectus facit, ut phantasía apprehendat rem illam, non solum ut delectabilem visui, sed

CAPUT III.

§ 1

Sed etiam ut delectabilem tactui, & carni, ex qua imaginatione sequitur in affectu complacentia, in spiritibus commotio, in membris rebellio. Itaque curiosi aspectus sunt validè vitandi, nam multi ex illis sunt lapsi in gravia peccata. Admiserit se plerumque diabolus, & facit, ut species visa assiduè obversetur phantasiaz, quæ sensim affectum allicit, & naturam commovet. *Nequius oculo quid creatum est?* Eccl. 31. *Quapropter pepigi foedus cum oculis meis, ut ne quidem cogitarem de virgine.* Job. 31.

2. Aspicere absque necessitate partes secretiores, vel in se, vel in aliis, grave peccatum censetur, nisi levitas &c. excusat; quia hoc valido honestati naturali adversatur, adeò, ut primi parentes, cum essent conjugii vinculo inter se conjuncti, erubuerint se nudos aspicientes, & propterea fecerunt sibi perizomata, Gen. 3.

A fortiori arguendi sunt abominandi isti aspectus, qui fiunt ex mortificatione, ut dicunt, & de quibus agit S. Anton. i. p. tit. 5. cap. i. §. 3. qui sub specie mortificationis feminam coram se nudari faciebant. Vah brutale hominum genus!

3. Aspicere concubitum viri cum fœmina, etiam ex sola curiositate, culpa gravis est; quia hic aspectus excitat ad libidinem, & res venereas.
4. Puella, quæ se præbet conspiciendam adolescenti, à quo credit turpiter se aspiciendam, mortaliter peccat peccato scandali, quando datâ operâ se præbet illius conspectui absque

D 2

ulla

32 TRACTATUS DE PECCATIS.

ulla necessitate, sed potius ex quadam vanitate, non ignorans turpem illius amorem.

5. Et generaliter: qui sentit se sàpè lapsum in peccatum mortale ex intuitu hujus, vel istius mulieris, sub culpa gravi à curiosis aspectibus abstinere tenetur. Qui affectu libidinoso, ut dum invicem ad libidine fixis inflammant aspectibus, fœminā aspicit, graviter delinquit.

Quid censendum de surpiloquio, cantilenis?

1. Loqui turpia, & lasciva, ea scribere &c. cum intentione seipsum, aut alium excitandi ad opus carnale, vel cum animo se oblectandi rebus ipsis turpibus, quæ narrantur, & imaginationi objiciuntur, vel cum periculo alicujus similis delectationis venereæ extra matrimonium, regulariter est peccatum mortale.

Dicitur *extra matrimonium*, quia si conjuges loquantur inter se de illis operibus, quæ sibi licent, aut de quibusdam aliis, quas absque peccato mortali possunt, non peccabunt mortaliter, modò absit omne periculum pollutio-
nis; caveant tamen coram parvulis de his loqui. Improbans etiam mos quorumdam, qui cum prole, cui rationis incipit prælucere aurora, eodem lecto decumbunt.

2. Qui turpia audiunt, vel cantilenas ex quadam curiositate, ridentque reverà vel ob artificium, seu lepidum dicendi modum, & non ob ipsa turpia, non peccant nisi venialiter, modò per suum risum nulli scandalum generent, neque videantur authoritatem præstare verbis

bis turpibus, aut ea cohonestare, neque velint testari, quod talibus oblectentur.

3. Peccant mortaliter 1. qui cantilenas graviter obscenas componunt. 2. Qui cantant, præcipue coram aliis, cum hoc vix fieri possit sine delectatione, vel consensu periculo. Caveant insuper scandalizare parvulos, quia tunc præter turpiloquium, reperitur peccatum scandali.

Peccant quoque mortaliter pictores, & artifices, qui pingunt, vel fingunt picturas, aut statuas in honestas.

Quid dicendum de lascivo quorumdam ornatus?

4. Peccant mortaliter puellæ lascivè se ornantes, ut faciunt, quæ mediâ ex parte nuda ostentant ubera, aut solùm transparenti obregunt materiam, quia membra ad libidinem inflammantia aliorum aspectui voluntariè objiciunt. Hinc Tertull. de velandis Virg. *Oro te, sive mater, sive soror, sive filia, secundum annorum nomina dixerim, vela caput. Si mater, propter filios; si soror, propter fratres; si filia, propter patres; omnes in te etates periclitantur.*

C O R O L L A R I U M

De Tripudiis modernis, & forensibus Conventiculis.

Naturam tripudiorum optimè delineat, quisquis ea dixerit: *Conventus personarum ueriusque sexus, maximè juniorum, ubi ad sonum cuiusdam instrumenti, vel cantionis per intervalla ade-*

D 3 lescen-